

อุปกรณ์และวิธีการ

อุปกรณ์

1. ตลับเมตร(0-5 เมตร)
2. นาฬิกาจับเวลา
3. เกจวัดแรงดันน้ำมันไฮดรอลิก
4. เวอร์เนียคาลิเปอร์
5. เครื่อง Universal Testing Machine (UTM) ยี่ห้อ INSTRON
6. เครื่องชั่งน้ำหนัก ยี่ห้อ OHAUS ขนาด 4,100 กรัม
7. ตู้อบ ยี่ห้อ MEMMERT
8. กล้องถ่ายภาพ ยี่ห้อ SONY รุ่น MVC-CD 300
9. ปากกาเขียนถาวร
10. ทางใบปาล์มน้ำมัน
11. เครื่องตัดทางใบปาล์มน้ำมันระบบไฮดรอลิก

วิธีการ

ประกอบด้วย ขั้นตอนการดำเนินงานได้แก่ การออกแบบ การสร้าง การทดสอบเครื่องที่ พัฒนาระดับห้องปฏิบัติการ การทดสอบเครื่องที่ผลิตโดยโรงงาน การทดสอบการใช้เครื่องโดย เกษตรกร และประเมินผลเชิงวิศวกรรม และเศรษฐศาสตร์

การออกแบบ

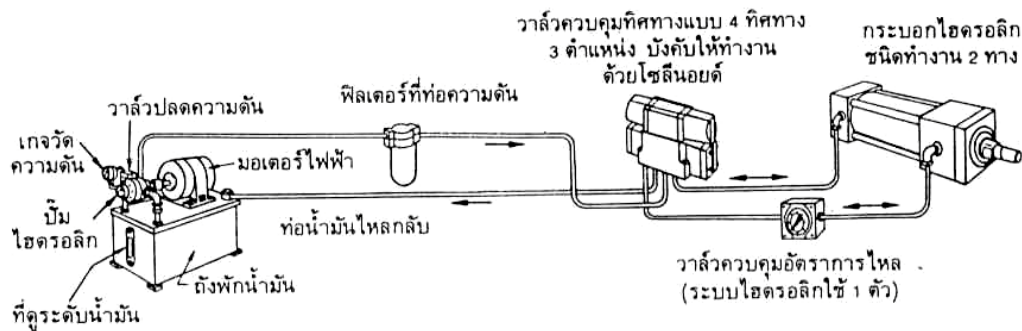
ข้อกำหนดในการออกแบบ

1. เครื่องตัดทางใบปาล์มระบบไฮดรอลิก ต้องสามารถตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่แนวตัดปกติได้
2. เครื่องตัดทางใบปาล์มระบบไฮดรอลิก ควรมีกลไกที่ไม่ซับซ้อนมาก สามารถบำรุงรักษาได้ง่ายและปลอดภัย
3. สามารถเคลื่อนย้ายภายในสวนปาล์มน้ำมันได้สะดวก และมีน้ำหนักเบา

เครื่องมือตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันที่เกษตรกรใช้ในปัจจุบันคือใบมีดที่มีรูปร่างเหมือนเคียว ภาพที่ 3 (ก) ทำจากเหล็กกล้าอะไหล่ S45C ตีขึ้นรูปเป็นรูปเคียวและชุบแข็งทั้งใบ นำเข้าจากมาเลเซีย ราคา 500 บาท มีอายุการใช้งานประมาณ 5 ปี (บันทึก, 2544) ยึดติดกับด้ามไม้ไผ่หรือท่อโลหะน้ำหนักรวมประมาณ 4.8-6 กิโลกรัม ทำการตัดแต่งโดยสอดใบมีดเข้าที่โคนทางใบปาล์มให้ชิดลำต้นมากที่สุดเท่าที่ทำได้แล้วดึงให้ใบมีดเลื่อนจนทางใบปาล์มขาด

เครื่องตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่ออกแบบใช้ต้นกำลังด้วยระบบไฮดรอลิก โดยใช้หลักการเดียวกับที่เกษตรกรใช้กันอยู่ โดยใช้ใบมีดที่ทำจากเคียวเกี่ยวปาล์ม(เคียวมาเลเซีย) และเพิ่มเขียงที่ด้านล่างของชุดใบมีดเพื่อบังคับไม่ให้ทางใบปาล์มเลื่อนหนีขณะใบมีดเลื่อนลงมาตัดทางใบปาล์ม ต้นกำลังที่ใช้ดึงเลื่อนได้จากกระบอกลไฮดรอลิกโดยมีเหล็กเส้นเป็นตัวต่อระหว่างกลไกการเคลื่อนที่ของชุดใบมีด และกระบอกลไฮดรอลิกได้รับกำลังจากแรงดันน้ำมันที่ปั้มน้ำมันไฮดรอลิกส่งมาให้ โดยใช้มอเตอร์ไฟฟ้า ที่ใช้แบตเตอรี่ เป็นพลังงาน

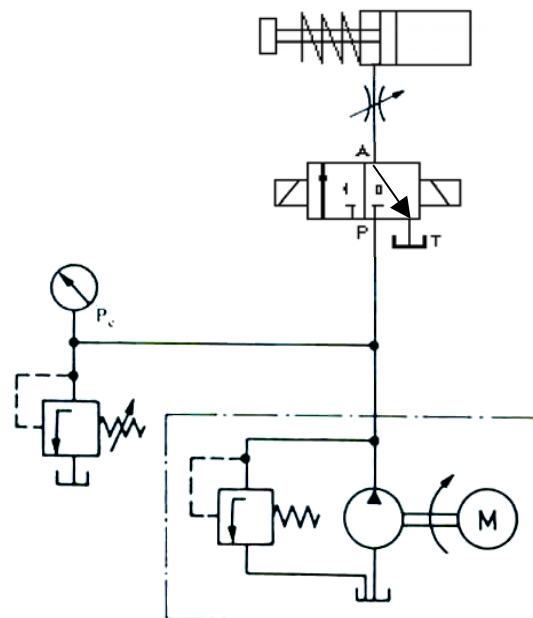
อุปกรณ์พื้นฐานในการทำงานสำหรับระบบไฮดรอลิก ประกอบด้วยอุปกรณ์ต้นกำลัง (เครื่องยนต์หรือมอเตอร์ไฟฟ้า), อุปกรณ์เก็บและปรับปรุงคุณภาพน้ำมัน(ถังพักน้ำมัน ใส์กรองน้ำมัน และอุปกรณ์อื่นที่ใช้กับถังพักน้ำมัน), อุปกรณ์สร้างการไหล (ปั้มน้ำมันไฮดรอลิก), อุปกรณ์ควบคุมการทำงาน (วาล์วควบคุมชนิดต่างๆ), อุปกรณ์การทำงาน (กระบอกลไฮดรอลิกหรือมอเตอร์ไฮดรอลิก) และอุปกรณ์ท่อทาง (ท่อน้ำมันไฮดรอลิกชนิดต่างๆ) (ภาพที่ 8)

ภาพที่ 8 อุปกรณ์พื้นฐานในการทำงานระบบไฮดรอลิก

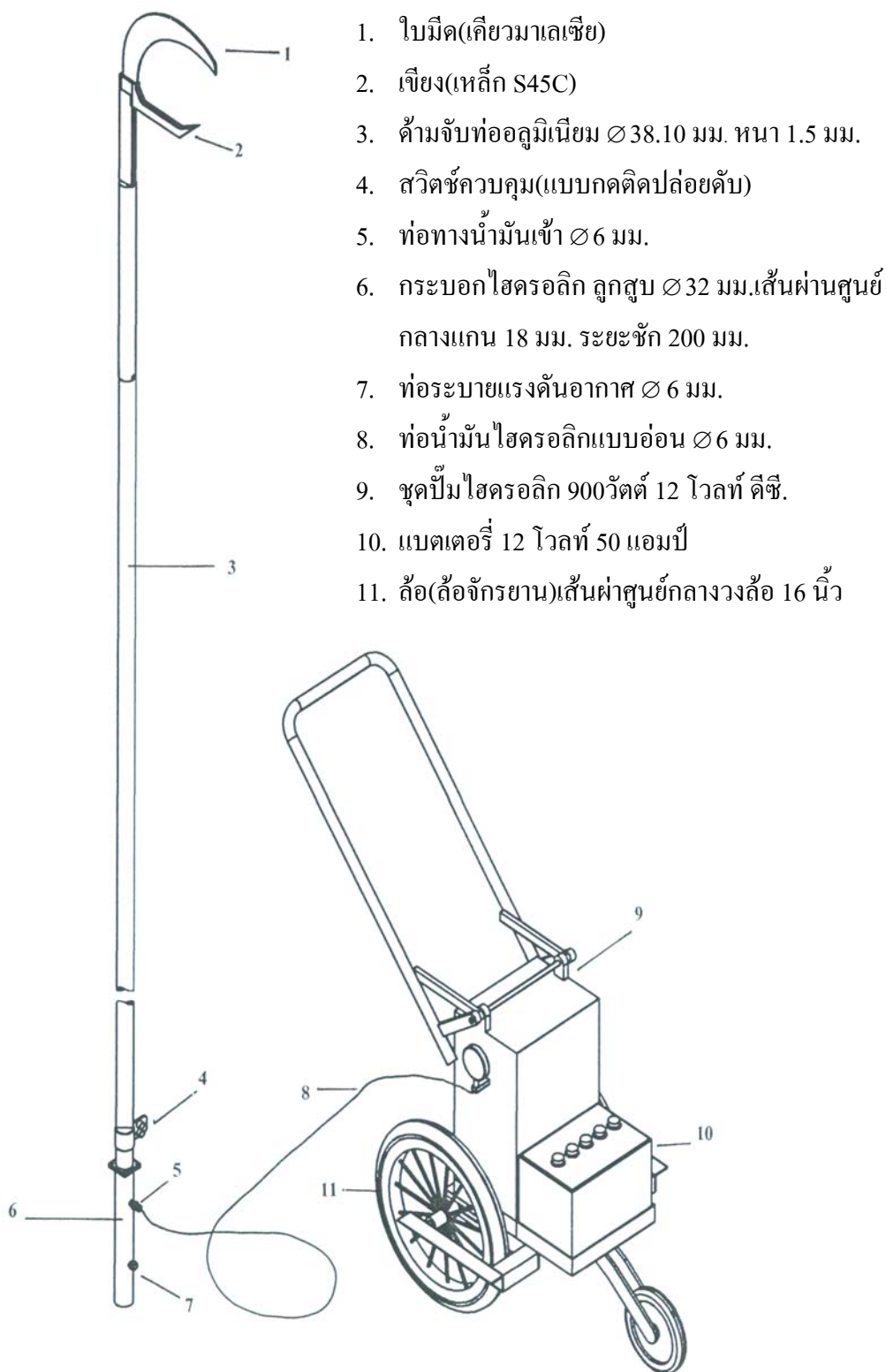
ที่มา: ขวัญชัยและปานเพชร (2539)

จากการหาค่าแรงดึงเงื่อนไขในการตัดทางใบปาล์ม (บัณฑิต, 2544) ได้แรงเงื่อนไข ประมาณ 150 กิโลกรัม นำค่าแรงที่ได้มาคำนวณหา ขนาดกระบอกไฮดรอลิกที่สามารถสร้างแรงดึงที่ต้องการได้ เพื่อที่จะได้กำหนดขนาดของปั๊มน้ำมันไฮดรอลิกและกำลังมอเตอร์

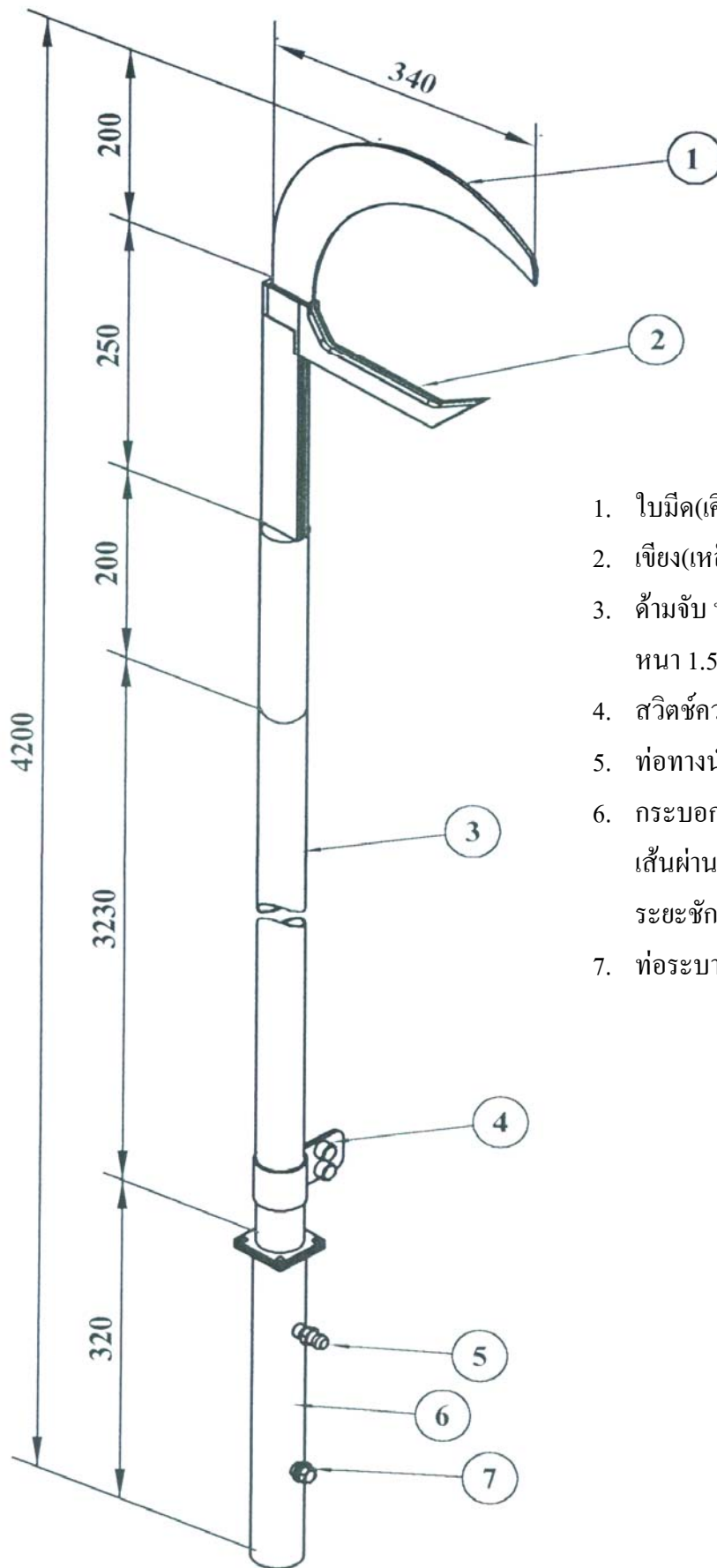

ภาพที่ 9 วงจรไฮดรอลิกของเครื่องตัดทางใบปาล์ม

สำหรับด้ามเลือกเป็นอลูมิเนียมเนื่องจากมีน้ำหนักเบาโดยเลือกขนาดที่เหมาะสมมือและสามารถบรรจุกลไกในการดึงใบมีดไว้ข้างในได้หมด

ภาพที่ 10 แบบเครื่องตัดทางใบปาล์มน้ำมันระบบไฮดรอลิก

1. ใบมีด(เคียวมาเลเซีย)
2. เจียง(เหล็ก S45C)
3. ค้ำจับ ท่ออลูมิเนียม $\varnothing 38.10$ มม.
หนา 1.5 มม.
4. สวิตช์ควบคุม(แบบกดติดปล่อยดับ)
5. ท่อทางน้ำมันเข้า $\varnothing 6$ มม.
6. ครอบไฮดรอลิก ลูกสูบ $\varnothing 32$ มม.
เส้นผ่านศูนย์กลางแกน 18 มม.
ระยะชัก 200 มม.
7. ท่อระบายแรงดันอากาศ $\varnothing 6$ มม.

ภาพที่ 11 ภาพตัดย่อส่วนเครื่องตัดทางใบปาล์มน้ำมัน

การพัฒนาเครื่องต้นแบบระดับห้องปฏิบัติการ

หลังจากดำเนินการสร้างเครื่องต้นแบบแล้ว ทำการทดสอบและประเมินผลโดยทำการตัดทางใบปาล์มที่ บริษัท สุขสมบูรณ์น้ำมันปาล์ม จำกัด อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี โดยเลือกต้นปาล์มที่อายุ 6-8 ปี สูง 3-7 เมตร พื้นที่ประมาณ 2 ไร่ทำการทดสอบเครื่องตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันโดยนำเครื่องเข้าตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันและบันทึกผลทดสอบดังนี้

1. บันทึกเวลาการตัดต่อทางใบเป็นวินาทีโดยเริ่มจับเวลาตั้งแต่เริ่มนำเครื่องฯเข้าตัดทางใบจนทางใบขาด จำนวนครั้งการตัดให้ขาดและลักษณะรอยแผลที่เกิดจากการตัด
2. บันทึกเวลาการตัด เวลารวมตลอดการทดลอง (เวลาการตัดแบบต่อเนื่อง)
3. บันทึกเวลาในการหยุดซ่อมเครื่องฯ และจำนวนครั้งการหยุดซ่อมเครื่องฯ
4. บันทึกภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวขณะทำการทดสอบ
5. สุ่มวัดความกว้างและสูงของรอยแผลที่ตัด
6. สุ่มเก็บตัวอย่าง เพื่อหาค่าความชื้นของทางใบ
7. สำนวณความสึกหรอของใบมีดและชุดถ่ายทอดกำลัง
8. ทำการตัดแต่งทางใบโดยใช้เลื่อยที่คนงานใช้ตัดเป็นประจำเพื่อเปรียบเทียบกับเครื่องตัดทางใบปาล์มน้ำมัน และบันทึกเวลาตัดรวม จำนวนทางใบและจำนวนต้นที่ตัด
9. ส่งใบมีดตัด (เกี่ยวมาเลเซีย) ไปให้ห้องปฏิบัติการวัสดุวิทยา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ตรวจสอบคุณภาพใบมีด

การพัฒนาเครื่องต้นแบบที่ผลิตโดยโรงงาน

หลังจากดำเนินการสร้างเครื่องต้นแบบที่ผลิตโดยโรงงานแล้ว ทำการทดสอบและประเมินผลโดยทำการตัดทางใบปาล์มที่ บริษัท สุขสมบูรณ์น้ำมันปาล์ม จำกัด อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี โดยเลือกต้นปาล์มที่อายุ 6-10 ปี สูง 3-7 เมตร พื้นที่ประมาณ 2 ไร่ทำการทดสอบเครื่องตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน โดยนำเครื่องเข้าตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันและบันทึกผลทดสอบดังนี้

1. บันทึกเวลาการตัดต่อทางใบเป็นวินาที โดยเริ่มจับเวลาตั้งแต่เริ่มนำเครื่องฯ เข้าตัดทางใบ จนทางใบขาด จำนวนครั้งการตัดให้ขาดและลักษณะรอยแผลที่เกิดจากการตัด
2. บันทึกเวลาการตัด เวลารวมตลอดการทดลอง (เวลาการตัดแบบต่อเนื่อง)
3. บันทึกเวลาในการหยุดซ่อมเครื่องฯ และจำนวนครั้งการหยุดซ่อมเครื่องฯ
4. บันทึกภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวขณะทำการทดสอบ
5. สุ่มวัดความกว้างและสูงของรอยแผลที่ตัด
6. สุ่มเก็บตัวอย่าง เพื่อหาค่าความชื้นของทางใบ
7. ดำรวจความลึกหรือของใบมีดและชุดถ่ายทอดกำลัง

การทดสอบเครื่องต้นแบบที่ผลิตโดยโรงงานโดยเกษตรกรและประเมินผล

หลังจากดำเนินการปรับปรุงเครื่องต้นแบบที่ผลิตโดยโรงงานแล้ว ทำการฝึกอบรมเกษตรกรใช้เครื่องฯ และให้เกษตรกรทดสอบเครื่องต้นแบบ และประเมินผล โดยสอนวิธีการใช้เครื่องฯ(ภาคผนวก จ.) พร้อมทั้งสาธิตการใช้เครื่องฯโดยผู้ใช้ที่ชำนาญการใช้เครื่องฯ และให้เกษตรกรทดลองใช้เครื่องฯตัดทางใบคนละ10 ทางใบ จำนวน 3 คน แล้วทำการประเมินผลโดยให้เกษตรกรทดลองตัดอีกคนละ 20 ทางใบ จำนวน 3 คน และบันทึกผลดังนี้(ทำการทดสอบและประเมินผลโดยทำการตัดทางใบปาล์มที่ บริษัท สุขสมบูรณ์น้ำมันปาล์ม จำกัด อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี โดยเลือกต้นปาล์มที่อายุ 6-10 ปี สูง 3-7 เมตร พื้นที่ประมาณ 2 ไร่)

1. บันทึกเวลาการตัดต่อทางใบเวลาเป็นวินาที โดยเริ่มจับเวลาตั้งแต่เริ่มนำเครื่องฯเข้าตัดทางใบจนทางใบขาด จำนวนครั้งการตัดให้ขาดและลักษณะรอยแผลที่เกิดจากการตัด
2. บันทึกภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวขณะทำการทดสอบ
3. สุ่มวัดความกว้างและสูงของรอยแผลที่ตัด
4. สุ่มเก็บตัวอย่าง เพื่อหาค่าความชื้นของทางใบ
5. สำนวณความสึกหรอของใบมีดและชุดถ่ายทอดกำลัง
6. ให้เกษตรกรกรอกแบบสอบถาม

การวิเคราะห์และประเมินผลเชิงเศรษฐศาสตร์วิศวกรรม

การวิเคราะห์และประเมินผลเชิงเศรษฐศาสตร์วิศวกรรม ครอบคลุมการหาต้นทุนค่าใช้จ่าย ระยะเวลาคืนทุน และจุดคุ้มทุน ค่าใช้จ่ายในการทำงานของเครื่องจักรกลเกษตร คำนวณได้จาก ต้นทุนคงที่ (Fixed cost) และต้นทุนผันแปร (Variable cost) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (Hunt, 1995)

1. ต้นทุนคงที่ (Fixed cost)

- 1.1 ค่าเสื่อมราคา (Depreciation, DP) คิดค่าเสื่อมราคา แบบ Straight-line method

$$DP = (P-S) / L \quad (13)$$

โดยที่ P คือ ราคาซื้อของเครื่องจักร(บาท)

S คือ ราคาขายหรือราคาคงเหลือเมื่อเครื่องจักรหมดอายุ(บาท)

L คือ อายุการใช้งานของเครื่อง(ปี)

มูลค่าซากของเครื่องเมื่อสิ้นปีที่ 10 เหลือ 10 % ของราคาเครื่องที่ทำการประเมิน

1.2 ดอกเบี้ยหรือค่าเสียโอกาส (Interest on investment, I)

$$I = \left(\frac{P+S}{2} \right) * \left(\frac{i}{100} \right) \quad (14)$$

โดยที่ i คือ อัตราดอกเบี้ยต่อปี(เปอร์เซ็นต์)

2. ต้นทุนผันแปร (Variable cost)

2.1 ค่าบำรุงรักษา (Repair and Maintenance)

2.2 ค่าไฟฟ้า

2.3 ค่าจ้างแรงงาน

3. ระยะเวลาการคืนทุน

ระยะเวลาคืนทุนของเครื่องจะลดลง เมื่อวันทำงานต่อปีเพิ่มขึ้น

ต้นทุนผันแปร คือ ค่าผลรวมของค่าซ่อมแซม บำรุงรักษา ค่าไฟฟ้าและ ค่าจ้างแรงงาน

ต้นทุนรวม คือ ต้นทุนผันแปรรวมกับดอกเบี้ย

ผลประโยชน์ที่ได้รับ คัดจากอัตราค่าจ้างในการตัดทางใบปลั๊กน้ำมันคูณกับชั่วโมงการทำงานต่อปี

ผลประโยชน์สุทธิ คือ ผลต่างระหว่างผลประโยชน์ที่ได้รับ กับต้นทุนรวม

ระยะเวลาคืนทุน คือ ผลหารระหว่างราคาซื้อเครื่องกับผลประโยชน์สุทธิ

4. การใช้งานค้ำคูณ

การใช้งานค้ำคูณ = ค่าใช้จ่ายคงที่ / (อัตราค่าจ้าง - ค่าใช้จ่ายในการทำงาน)

สถานที่ทำการวิจัย

ดำเนินการออกแบบ สร้าง และทดสอบเบื้องต้น ณ ห้องปฏิบัติการ ภาควิชาวิศวกรรมเกษตร คณะวิศวกรรมศาสตร์ กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัด นครปฐม และสร้างเครื่องต้นแบบที่ผลิตโดยโรงงาน บริษัท จักรवालคาร์เซ็นเตอร์ จำกัด อำเภอ วังน้อย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา

ดำเนินการทดสอบภาคสนาม ณ บริษัท สุขสมบูรณ์น้ำมันปาล์ม จำกัด อำเภอ หนองใหญ่ จังหวัด ชลบุรี

ระยะเวลาทำการวิจัย

ระยะเวลาการวิจัยตั้งแต่ 16 สิงหาคม 2545-15 กุมภาพันธ์ 2547